

Vlaams
Parlement

ingediend op **756** (2020-2021) – Nr. 2
30 juni 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Elke Sleurs

over het voorstel van resolutie

van Ann De Martelaer, Celia Groothedde en Jeremie Vaneeckhout

**over de koppeling van de zorgtoeslag
aan het groeipakket tot de leeftijd van 25 jaar**

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneekhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

Documenten in het dossier:

756 (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

1. Toelichting door Ann De Martelaer	4
2. Bespreking	4
3. Stemming	6

Bijlage: zie de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding besprak het voorstel van resolutie over de koppeling van de zorgtoeslag aan het groeipakket tot de leeftijd van 25 jaar tijdens haar vergadering van 22 juni 2021.

De presentatie is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Deze commissievergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door Ann De Martelaer

Ann De Martelaer zegt dat elk kind tot de leeftijd van 18 jaar een onvoorwaardelijk recht heeft op het groeipakket. Kinderen ouder dan 18 jaar behouden dat recht tot hun 25 jaar als ze aan de studie- en tewerkstellingsvoorwaarden voldoen. Ook jongeren met een handicap genieten het onvoorwaardelijke recht op het groeipakket maar hun zorgtoeslag ontvangen ze maar tot de leeftijd van 21 jaar. Ook voor jongeren met een handicap die daarna nog verder studeren, vervalt de zorgtoeslag.

Het federale systeem kende de verhoogde kinderbijslag tot 21 jaar. Daarna werd een tegemoetkoming voor personen met een handicap toegekend. Door de zesde staats hervorming is de kinderbijslag in 2019 een Vlaamse bevoegdheid geworden. De verhoogde kinderbijslag is de zorgtoeslag geworden met behoud van de maximumleeftijd van 21 jaar. De tegemoetkoming voor personen met een handicap is in augustus 2020 teruggebracht op 21 jaar. In april 2021 heeft de Vlaamse Regering beslist dat de zorgtoeslag niet gecumuleerd kan worden met een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming. In die beslissing staat dat jongeren tot de leeftijd van 21 jaar recht kunnen hebben op de zorgtoeslag omdat de voorwaarden om een zorgtoeslag te krijgen afwijken van de federale criteria voor een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming. De Vlaamse Regering bespaart ongeveer 15 miljoen euro per jaar omdat een groep jongeren die recht heeft op een zorgtoeslag zal overstappen op een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming. Het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 bepaalt dat middelen die vrijkomen in het groeipakket opnieuw geïnvesteerd moeten worden in het gezinsbeleid.

Deze problematiek heeft voornamelijk betrekking op studenten met een handicap maar in totaal dreigt minder dan 1 procent van alle studenten met een handicap zijn zorgtoeslag te verliezen. Een kleine groep heeft een lichte beperking waardoor ze in aanmerking komen voor een zorgtoeslag maar niet voor een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming. Met haar voorstel van resolutie wil Ann De Martelaer de zorgtoeslag tot aan de leeftijd van 25 jaar toekennen. Ondersteuningskosten en andere handicapgerelateerde kosten blijven tijdens de studieperiode bestaan.

De decumulatieregeling maakt budget vrij op Vlaams niveau. Het Vlaamse regeerakkoord 2029-2024 bepaalt dat middelen die vrijkomen in het groeipakket opnieuw worden geïnvesteerd in Vlaams gezinsbeleid. Als Vlaanderen kiest voor een inclusieve samenleving waarin studenten met een beperking evenveel kansen en mogelijkheden krijgen als andere studenten, moeten ze de zorgtoeslag tot de leeftijd van 25 jaar kunnen krijgen.

2. Bespreking

Katrien Schryvers zegt dat het cumulverbod is ingegaan op 1 juni 2021. Er is geen sprake van retroactiviteit. Jongeren die een zorgtoeslag krijgen hebben tot 21 jaar een onvoorwaardelijk recht op het basisbedrag van het groeipakket ongeacht of ze voldoen aan de studievoorwaarden. Voor jongeren zonder zorgtoeslag geldt het

onvoorwaardelijke recht slechts tot de leeftijd van 18 jaar. Vanaf de leeftijd van 21 jaar is een inkomensvervangende tegemoetkoming een beletsel voor het groeipakket aangezien het om een vervangingsinkomen gaat. In augustus 2020 is de uitbetaling om die reden geschorst bij 227 jongeren van 21 jaar. Dat cijfer daalt jaar na jaar.

Het is positief dat jongeren met een beperking zo veel mogelijk kansen krijgen om verder te studeren. Hogescholen en universiteiten leveren daartoe tal van inspanningen. Mogelijks is het nodig te onderzoeken of/waar er nog drempels zijn.

De inschaling voor de zorgtoeslag kent na de leeftijd van 25 jaar geen gewicht meer toe aan de extra inspanningen die de ouders moeten leveren. Het onvoorwaardelijke recht uitbreiden tot de leeftijd van 25 jaar is niet helemaal correct. De verschillende pijlers voor het toekennen van een zorgtoeslag nemen een aantal zaken in aanmerking die specifiek zijn voor de jonge leeftijd. Een inschaling op 21 of 22 jaar zou vaak uitwijzen dat de jongere in kwestie geen recht meer heeft op de zorgtoeslag. Wanneer het om een zware beperking gaat, wordt het recht op een inkomensvervangende tegemoetkoming geopend. Gezien het cumulverbod is het onvoorwaardelijke recht op een zorgtoeslag zonder voorwerp.

Katrien Schryvers ontkent dat het om een besparing gaat omdat veel meer jongeren een inkomensvervangende tegemoetkoming zullen krijgen. Er is het engagement van Vlaams minister Wouter Beke om de middelen die door de decumul vrijkomen, te investeren in de sector voor personen met een handicap.

Katrien Schryvers besluit begaan te zijn met de kansen om verder te studeren voor jongeren met een beperking. Er moet worden nagegaan hoe de inspanningen die het onderwijs al levert nog versterkt kunnen worden. Vlaanderen levert inspanningen door de zorgtoeslag onvoorwaardelijk toe te kennen tot de leeftijd van 21 jaar. De integratietegemoetkoming en de inkomensvervangende tegemoetkoming vroeger toekennen biedt bijkomende mogelijkheden. Om die redenen kan ze het voorstel van resolutie niet goedkeuren.

Koen Daniëls had bij lectuur van het voorstel van resolutie aanvankelijk de indruk dat er zich iets ongewilds had voorgedaan maar uiteindelijk blijkt dat het voorstel van resolutie de zaken in een ander perspectief stelt dat ze in de realiteit zijn. De zorgtoeslag wordt niet afgeschaft of verlaagd, maar blijft integraal behouden tot 21 jaar. De afgesproken decumul is logisch. Het gaat evenmin om een besparing.

Het hoger onderwijs zet in op studenten met een beperking door middel van 55 miljoen euro aan stuvo-middelen (stuvo = studentenvoorzieningen) en omdat studenten met een beperking aan een hogere coëfficiënt worden verrekend in de onderwijsinstelling. Studenten die boven 21 jaar nog voldoen aan de voorwaarden, krijgen een integratietegemoetkoming of een inkomensvervangende tegemoetkoming. Het klopt bijgevolg niet dat studenten met een beperking niets meer ontvangen. Het is zinvol om na te gaan of er nog onderwijsdrempels zijn en welke studenten eronder lijden.

Dit voorstel van resolutie wekt ten onrechte de indruk dat er bespaard is. Om die reden kan Koen Daniëls dit voorstel van resolutie niet goedkeuren.

Ann De Martelaer zegt dat bepaalde jongeren vanaf 18 jaar een federale tegemoetkoming zullen krijgen die ze niet kunnen cumuleren met een zorgtoeslag. Vlaanderen zal een bepaald budget niet hoeven uit te betalen omdat de federale overheid het tussen hun 18 en 21 jaar voor haar rekening neemt.

Daarnaast zijn er studenten die tot hun 21 jaar een zorgtoeslag krijgen. Hun situatie hoeft, zodra ze 22 jaar worden, niet opnieuw ingeschaald te worden. Dit

voorstel van resolutie gaat over een kleine groep studenten die niet in aanmerking zal komen voor een federale tegemoetkoming omdat hun handicap licht is, en wil studenten met een handicap die na hun 21 jaar nog verder studeren de zorgtoeslag garanderen. Hun kosten of ondersteuningsbehoeften dalen immers niet zodra ze 22 jaar worden.

Wie voor inclusie opteert moet deze aanpassing steunen zodat studenten met een ondersteuningsnood de nodige ondersteuning blijven krijgen. De middelen die daarvoor nodig zijn, kan Vlaanderen halen uit de middelen die het federale niveau betaalt aan jongeren met een handicap tussen 18 en 21 jaar. Ten slotte oordeelt Ann De Martelaer dat het niet de bedoeling kan zijn dat middelen uit het groeipakket worden overgeheveld naar het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

Koen Daniëls ontwaart in Ann De Martelaer een bondgenoot voor een verregaande staats Hervorming. De conclusie van dit voorstel van resolutie is immers dat Vlaanderen volledig bevoegd zou moeten zijn. Decumul betekent dat er geen twee keer wordt uitbetaald. Als de integratietegemoetkoming en de inkomensvervangende tegemoetkoming te laag zijn, kan Groen dat op federaal niveau optrekken.

Katrien Schryvers herhaalt dat er geen sprake is van een besparing. Ze leidt uit de reactie van Ann De Martelaer af dat zij niet wil dat deze middelen opnieuw geïnvesteerd worden in de doelgroep van jongeren met een beperking, terwijl zij doorgaans pleit voor meer middelen voor deze sector.

Lise Vandecasteele deelt de bezorgdheid van Ann De Martelaer en drukt haar steun uit voor dit voorstel van resolutie. Het is niet logisch dat de zorgtoeslag op 21 jaar wordt stopgezet. Het gaat immers om mensen bij wie de zorgnood gedetecteerd is. Het is voor deze groep moeilijker om een opleiding aan te vatten en af te ronden. Dat er op verschillende niveaus tal van aanvragen moeten worden gedaan, is onoverzichtelijk. Het zou duidelijker zijn om alles op federaal niveau een te maken.

Ann De Martelaer spreekt zich niet uit over de hoogte van de federale tegemoetkomingen. In haar beslissing heeft de Vlaamse Regering berekend welk bedrag ze dankzij de decumul niet hoeft uit te betalen. Het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 bepaalt tenslotte dat middelen die in het groeipakket vrijkomen opnieuw geïnvesteerd worden in het gezinsbeleid. Ze herinnert de regeringspartijen daaraan en besluit dat het bijgevolg niet zo is dat zij zich verzet tegen de overheveling van die middelen naar het VAPH. Het budget voor de zorgtoeslag die Vlaanderen niet hoeft uit te betalen aan een deel van de 18- tot 21-jarigen kan worden gebruikt om de zorgtoeslag te verlengen voor deze kleine groep studenten.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt met 5 stemmen voor bij 8 tegen niet aangenomen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Elke SLEURS,
verslaggever